

Cephe, binalarda yangın güvenliğinin dışarıya yansıyan en kritik bileşenidir

EMRE ÜNALDI

Cephe Sanayici ve İş İnsanları
Derneği (CEPHEDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

Bir binayı güvenli yapan sadece taşıyıcı sistemi ya da yalıtımı değildir. Cephe, bu güvenliğin dışarıya yansıyan en kritik bileşenidir. Yangın güvenliğini merkeze almayan hiçbir yapı, gerçek anlamda sürdürülebilir ve yaşanabilir değildir. CEPHEDER olarak, sektörümüzde yangın güvenliğini estetikten ya da maliyetten daha öncelikli bir konu olarak ele alıyor ve bu konuda üzerimize düşeni yapmaya devam ediyoruz.

Bolu Kartalkaya'daki bir otelde 21 Ocak 2025 tarihinde yaşanan yangın felâketi, hepimizi derinden sarstı. Bu acı olay büyük can kaybına yol açmakla kalmayıp, aynı zamanda yapı sektörünün en temel güvenlik alanlarından biri olan yangın güvenliğinde hâlâ ciddi eksiklerimiz olduğunu gösterdi. Binalarda yangın güvenliği meselesi; sadece bir yönetmelik ya da bir teknik detay değil, doğrudan insan hayatını ilgilendiren, ihmal edildiğinde sonuçları telafi edilemeyecek kadar ağır olan bir zorunluluktur.

Yangın güvenliği sadece yönetmeliklerle sınırlı değildir: Bugün Türkiye'de yangın güvenliği ile ilgili temel mevzuatlar mevcut. Ancak uygulama, denetim ve özellikle cephe sistemleri gibi dış kabuk unsurlarında yaşanan teknik zafiyetler büyük risk oluşturmaya devam ediyor. Yüksek katlı yapılarda yangının cephe boyunca yayılması, tüm yangın senaryolarında en büyük tehditlerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Cephe sistemlerinde kullanılan malzemelerin yanıcılığı, montaj detaylarının yeterliliği ve sistem bütünlüğü, binanın genel yangın performansını doğrudan etkiliyor.

CEPHEDER olarak biz ne yapıyoruz?

CEPHEDER olarak, cephelerin sadece mimari bir dış kabuk değil, aynı zamanda yapının güvenliğini doğrudan ilgilendiren stratejik bir bileşen olduğunu savunuyoruz. Bu anlayışla; yangına dayanıklı ve test edilmiş cephe sistemlerinin kullanımını teşvik ediyor, üyelerimizi teknik standartlar, yönetmelikler ve ürün sertifikasyonları konusunda bilgilendiriyor, proje ve uygulama süreçlerinde güvenli cephe tasarımına dair rehber belgeler üretiyor, kamu otoriteleri ve Türkiye İMSAD başta olmak üzere sektörün tüm paydaşlarıyla birlikte mevzuat geliştirme süreçlerine aktif katkı sağlıyoruz.

Mevcut durum ve riskler: Maalesef birçok binada cephe tasarımı sırasında yangına dayanıklılık yeterince dikkate alınmıyor. A1 sınıfı olmayan yanıcı malzemeler, yeterli hava boşluğu bırakılmadan yapılan montajlar ve sistem entegrasyonundaki eksiklikler, yangının binanın

cephesi boyunca hızla yayılmasına neden olabiliyor. Ayrıca yangın güvenliği çoğu zaman mimari tasarımdan ziyade, maliyet odaklı kararlarla şekilleniyor. Bu da hem kullanıcıyı hem yapıyı risk altına sokuyor.

Yapılması gerekenleri şöyle sıralayabiliriz:

1- Cephelerde yangın güvenliği zorunlu hale gelmeli: Cephe sistemlerinin yangın dayanımı, bina ruhsat süreçlerinde temel kriterlerden biri olmalı. Sadece yangın algılama ve söndürme sistemlerine değil, yangını yaymayan yapı bileşenlerine de odaklanmalıyız.

2- Bağımsız denetim ve belgelendirme teşvik edilmeli: Kullanılan cephe kaplama malzemelerinin gerçekten sertifikalı olup olmadığı, ulusal veya uluslararası akreditasyona sahip laboratuvarlar tarafından test edilmeli ve sonuçları kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmalı.

3- Eğitim, farkındalık ve proje disiplini: Yangın güvenliği bir kültürdür. Mimarlardan mühendislere, müteahhitlerden bina yöneticilerine kadar herkesin bu konuda bilinçli olması gerekiyor. CEPHEDER olarak teknik seminerler, webinarlar ve rehber içeriklerle bu bilinci yaygınlaştırmaya çalışıyoruz.

4- Mevzuatın güncellenmesi ve uygulanması: Türkiye'deki mevcut yangın yönetmeliklerinin cephe sistemleriyle ilgili bölümleri daha da netleştirilmeli, Avrupa'daki gibi sistem bazlı testler (Örn. BS 8414 gibi) dikkate alınmalı.

Bir binayı güvenli yapan sadece taşıyıcı sistemi ya da yalıtımı değildir. Cephe, bu güvenliğin dışarıya yansıyan en kritik bileşenidir. Yangın güvenliğini merkeze almayan hiçbir yapı, gerçek anlamda sürdürülebilir ve yaşanabilir değildir. CEPHEDER olarak, sektörümüzde yangın güvenliğini estetikten ya da maliyetten daha öncelikli bir konu olarak ele alıyor ve bu konuda üzerimize düşeni yapmaya devam ediyoruz. Toplum olarak hepimiz biliyoruz ki; önlemek, müdahale etmekten çok daha değerlidir. Kaybettiklerimizi geri getiremeyiz, ama alacağımız her önlemlerle yeni kayıpları engelleyebiliriz.